

Starfsáætlun
Fræðslumiðstöðvar atvinnulífsins
2015

Efnisyfirlit

Inngangur	2
1. Námskrár og námslýsingar	3
2. Fræðslusjóður	5
3. Söfnun, varðveisla og miðlun upplýsinga	6
4. Öflun upplýsinga um markhóp	7
5. Skilgreining á menntunarþörfum markhóps	8
6. Þróun aðferða í framhaldsfræðslu	9
7. Raunfærnimat	10
8. Náms- og starfsráðgjöf	12
9. Gæði fræðslustarfs og ráðgjafar hjá vottuðum fræðsluaðilum	14
10. Nemendabókhald	15
11. Miðlun upplýsinga um það starf sem fer fram á vettvangi framhaldsfræðslu	16
12. Námsfniðgerð	17
13. Nýir hópar í framhaldsfræðslu	18
14. Annað	19
a. NVL	19
b. GOAL verkefnið	20
c. IPA verkefnið	21

Inngangur

Fræðslumiðstöð atvinnulífsins var stofnuð árið 2002 af ASÍ og SA. Fyrsti samningur við menntamálaráðuneytið var undirritaður á miðju ári 2003. BSRB, fjármálaráðuneyti og Samband íslenskra sveitarfélaga gerðust aðilar að FA á miðju ári 2010. Lög um framhaldsfræðslu voru samþykkt á Alþingi í mars 2010 og tóku gildi 1. október sama ár. Yfirlýsing um eflingu framhaldsfræðslu milli stjórnvalda og aðila vinnumarkaðarins var undirrituð haustið 2010 og sömuleiðis var nýr þjónustusamningur um starfsemi FA til 5 ára undirritaður. Árið 2015 er fimmta starfsár FA á grundvelli nýrra laga.

Reglugerð á grundvelli framhaldsfræðslulaganna tók gildi í árslok 2011 og er hún enn í innleiðslu einkum hvað varðar gæðaviðmið í námskráargerð og þrepaskiptingu sbr. 9. gr. reglugerðarinnar. Reglugerðin hefur styrkt stöðir raunfærnimats verulega, en ekki hefur tekist að finna leið til að einingar úr raunfærnimati séu skráðar í gagnagrunn á vegum stjórnvalda sbr. 14. gr. reglugerðarinnar.

Markmið starfseminnar eru eftir sem áður þau sömu; að veita markhópum framhaldsfræðslulaga tækifæri til að afla sér menntunar og bæta stöðu sína á vinnumarkaði með tilboðum um vottað nám, náms- og starfsráðgjöf og raunfærnimat hjá viðurkenndum fræðsluaðilum í framhaldsfræðslu.

Starfsáætlunin lýsir ekki daglegri starfsemi félagsins, heldur fyrst og fremst þeim verkefnum sem unnið verður að á árinu 2015 á grundvelli þjónustusamnings við mennta- og menningarmálaráðuneytið. Þann 1. september 2012 hófst vinna við verkefni, sem styrkt er sérstaklega gegnum IPA áætlun Evrópusambandsins með mótframlagi frá Fræðslusjóði. Verkefnið ber heitið: **Próun raunfærnimats til að efla starfshæfni fullorðinna með litla formlega menntun.** Verkefnið hefur samlegðaráhrif við starf samkvæmt þjónustusamningi við mennta- og menningarmálaráðuneytið, en Evrópusambandið sagði samningnum upp í ársbyrjun 2014. Fræðslumiðstöð atvinnulífsins var ekki sátt við einhliða uppsögn samningsins og hefur fengið lögfræðiráðgjöf, sem m.a. leiddi til kvörtunar til umboðsmanns Evrópusambandsins. Ekki er gert ráð fyrir því í starfsáætlun að vinna við verkefnið hefjist af fullum krafti. Ef til þess kemur verður starfsáætlun endurskoðuð.

Starfsáætlun gerir ráð fyrir að nokkur vinna fari í að styðja við, afla upplýsinga um og miðla inn í starf FA og út á við vegna þeirra tilraunaverkefna, sem sett voru af stað innan ramma átaksins Nám er vinnandi vegur í mennta- og menningarmálaráðuneytinu, en markhópur verkefnisins er sá sami og því mikil samlegðaráhrif í starfinu. FA fékk styrk frá ráðuneytinu til að halda fundi með tilraunaverkefnunum, gera greinargerð um þau í lokin og halda málstofu.

Auk ofangreindra verkefna vinnur FA að nokkrum verkefnum með fulltrúum atvinnulífsins eða á grundvelli annarra samninga, sem hafa samlegðaráhrif í starfinu en eru fjármöggnuð með öðrum hætti. Hér ber einkum að nefna vistun á NVL fyrir norrænu ráðherranefndina. Ný samstarfsverkefni sem fengið hafa styrki og verða unnin á næsta ári undir stjórn FA eru m.a. Worklife guidance, Open badges for adult educators og Quality assurance within adult education.

1. Námskrár og námslýsingar

Þjónustusamningur, 1. gr. 1. tl.: Semja námskrár og námslýsingar og vinna með öðrum að þróun þeirra sbr. 6. gr. laga nr. 27/2010 um framhaldsfræðslu. Samráð skal haft við mennta- og menningarmálaráðuneyti sem vottar námskrárnar.

Staðan: 44 námskrár hafa verið skrifaðar, af þeim hafa 11 verið metnar til tilraunakennslu, ýmist í eitt eða tvö ár. Fjórar nýjar námskrár fengust tilraunametnar á síðastliðnu ári. Þær voru skrifaðar í samræmi við þrepaskipt nám með áherslu á hæfniviðmið. Sjö námskrár fengu endurmat á árinu. Í allt hafa 14 námslýsingar verið skrifaðar fyrir Opna smiðju.

Þó nokkrar breytingar hafa verið að eiga sér stað í gerð námskráa í tengslum við innleiðingu hæfniramma um þrepaskipt nám sem enn er ekki lokið. Ekki er að fullu ljóst hvernig hæfnirammami fyrir framhaldsfræðsluna mun líta út eða hvernig námskráritun og vottunarferli námskráa verður háttáð. Mennta- og menningarmálaráðuneytið hefur gefið út viðmið um gerð námskráa í framhaldsfræðslu og þar er gert ráð fyrir að viðurkenndir fræðsluaðilar geti sent ráðuneytinu námskrár og óskað eftir vottun með því að skrá námskrá inn í námskrárgrunn sem er í smiðum hjá ráðuneytinu. Í erindi frá mennta- og menningarmálaráðuneytinu dagsettu 17. október 2014 kemur fram að gera megí ráð fyrir að vottun námskráa geti tekið að minnsta kosti 8 vikur og að miðað sé við að fá starfsgreinaráð til umsagnar eftir því sem við á.

Unnið hefur verið að nýrri framsetningu námskráa hjá FA með áherslu á þrepaskiptingu og hæfniviðmið. Jafnframt er ný framsetning hugsuð til auðvelda gegnsæi námsmats, sem hluti af verkdagbók námsmanns og með skýra tengingu við raunfærnimat.

Einnig hefur verið unnið að útfærslu á nýskipan náms í framhaldsfræðslu en það verkefni skarast við lið 1.5. í þjónustusamningi sem fjallar um að skilgreina menntunarþörf markhóps.

Markmið: Á næsta ári verður lögð áhersla á að vinna áfram að þróun námskráa og endurskoðun námskráa, en þar er mikið verk fyrir höndum á næstu árum. Jafnframt verður lögð áhersla á vinnu við hæfniramma fyrir framhaldsfræðsluna. Áfram verður unnið með tillögur um nýskipan náms í framhaldsfræðslu. Einnig verður lögð áhersla á að aðstoða samstarfsaðila við skrif á námskrám eins og kostur er.

Á árinu 2015 verður lögð áhersla á/unnið að eftirtöldum verkefnum:

- Vinna að áframhaldandi þróun námskráa út frá þrepaskiptingu náms, hæfniviðmiðum, niðurstöðum hæfnigreininga og í samræmi við námskrárgrunn mennta- og menningarmálaráðuneytisins.
- Vinna áfram að útfærslu á nýjum tillögum FA um skipan náms í framhaldsfræðslu.
- Taka þátt í vinnu við þróun hæfniramma um nám fyrir framhaldsfræðslu undir stjórn mennta- og menningarmálaráðuneytisins.
- Endurskoða eldri námskrár eins og kostur er og setja inn í námskrárgrunn mennta- og menningarmálaráðuneytisins.
- Veita samstarfsaðilum ráðgjöf og aðstoð við gerð námskráa eins og kostur er.
- Hefja vinnu við að lýsa ferli frá hæfnigreiningu til námskráritunar.

- Vinna að úrbótum á grundvelli rannsóknar Menntavísindastofnunar Háskóla Íslands á þátttöku í framhaldsfræðslu , úttektar á framhaldsfræðslukerfinu og tilraunaverkefnanna Menntun núna í Breiðholti og Norðvesturkjördæmi.
- Nýta samlegðaráhrif í starfi FA til hagsbóta fyrir nýja hópa, sbr. kafla 13.
- Afla þekkingar á hvernig aðrir hafa nýtt hæfnigreiningar og starfaprófíla við námskrágerð.

Umsjón: Halla Valgeirsdóttir.

Áætluð stöðugildi: 1,4

2. Fræðslusjóður

Þjónustusamningur, 1. gr., 2. tl.: Annast umsýslu með Fræðslusjóði og fjárreiðum hans, sbr. 10. gr. laga nr. 27/2010 um framhaldsfræðslu. Fara skal með fjármál sjóðsins í samræmi við lög nr. 88/1997 um fjárreiður ríkisins og reglugerðir sem settar eru á grundvelli þeirra laga.

Staðan: Fræðslusjóður hefur starfað frá hausti 2010 eða um 4 ár. Stjórn sjóðsins er skipuð af mennta- og menningarmálaráðherra á grundvelli laga nr. 27/2010 um framhaldsfræðslu. Fræðslusjóður deilir út framlögum til viðurkenndra fræðsluaðila á grundvelli laganna til vottaðra námsleiða, náms- og starfsráðgjafar og raunfærnimats. Hann auglýsir eftir umsóknum um styrki til þróunarverkefna úr Þróunarsjóði framhaldsfræðslu. Starfsemi næsta árs byggir á reynslu síðustu fjögurra ára.

Markmið: Að þjónusta Fræðslusjóð og stjórn hans, halda utan um fjárreiður sjóðsins, gera áætlanir, verkferla, samninga og fylgja eftir ákvörðunum sjóðsstjórnar.

Á árinu 2015 verður lögð áhersla á/innið að eftirtöldum verkefnum:

- Annast fundarboð, fundargerðir og almenna þjónustu vegna stjórnarfunda Fræðslusjóðs.
- Gera fjárhagsáætlanir á grundvelli ákvarðana sjóðsstjórnar og upplýsa stjórn sjóðsins um framvindu áætlana með reglulegum hætti.
- Auglýsa eftir umsóknum frá fræðsluaðilum og vinna úr þeim fyrir fundi stjórnar.
- Gera samninga við fræðsluaðila á grundvelli samþykkttra úthlutana til verkefna og samninga um endurgreiðslur sé framvinda ekki eins og áætlanir gerðu ráð fyrir.
- Framkvæma greiðslur, gera bókhald og láta endurskoða ársreikning Fræðslusjóðs.
- Vinna verklagsreglur og verkferla eftir þörfum.
- Taka saman upplýsingar um framvindu verkefna frá fræðsluaðilum eins og skilmálar og úthlutunarreglur Fræðslusjóðs kveða á um.
- Veita sérfræðiráðgjöf vegna umsókna og úthlutana eftir því sem stjórn Fræðslusjóðs óskar eftir.
- Veita stjórn sjóðsins upplýsingar um tölfræði og árangur starfsins. Þar sem ný stjórn tekur við á árinu 2014 kann þessi þáttur að þurfa aukið vægi á árinu.
- Stefnumótun á grundvelli úttektar á framhaldsfræðslu.
- Gera ársskýrslu um starfsemi Fræðslusjóðs.

Umsjón: Björn Garðarsson og Ingibjörg Elsa Guðmundsdóttir.

Áætluð stöðugildi: 1,8

3. Söfnun, varðveisla og miðlun upplýsinga

Þjónustusamningur, 1. gr., 3. tl.: Safna, varðveita og miðla upplýsingum í samstarfi við mennta- og menningarmálaráðuneyti og Hagstofu, sbr. 13. gr. laga nr. 27/2010 um framhaldsfræðslu.

Staðan: Fræðsluaðilar skila til FA upplýsingum (tvisvar á ári) um vottaðar námsleiðir sem opinberu fjármagni er veitt til gegnum Fræðslusjóð. Einnig veita fræðsluaðilar FA upplýsingar um vottað nám fyrir markhópin sem greitt er af öðrum og annað nám fyrir markhópin. Fræðsluaðilar skrá reglulega inn upplýsingar um viðtöl og kynningar í náms- og starfsráðgjöf í nemendabókhalda en þessar upplýsingar eru síðan sóttar af FA (fjórum sinnum á ári) inn í grunninn til úrvinnslu. Þá skila fræðsluaðilar einnig upplýsingum um framgang verkefna í raunfærnimati tvisvar sinnum á ári. Unnið er úr þessum upplýsingum hjá FA, fylgst með árangri í starfinu, farið yfir fjármálauppgjör fræðsluaðila og borið saman við niðurstöður úr starfinu.

Markmið: Fylgjast reglulega með þróun og framvindu starfsins hjá viðurkenndum fræðsluaðilum, greina og túlka upplýsingar og vinna skýrslu fyrir stjórnir Fræðslusjóðs og FA. Miðla þessum upplýsingum áfram innanlands og utan eftir því sem tilefni gefst til.

Á árinu 2015 verður lögð áhersla á/unnið að eftirtöldum verkefnum:

- Gera hálfárslega skýrslu og ársuppgjör um framvindu í vottuðum námsleiðum, náms- og starfsráðgjöf og raunfærnimati.
- Upplýsa starfsmenn FA, samstarfsaðila og hagsmunaaðila um framgang starfsins og áherslubreytingar.
- Bera saman þjónustusamninga og árangursviðmið þeirra og niðurstöður frá fræðsluaðilum.
- Setja upplýsingar um framvindu í starfinu á heimasíðu FA.
- Upplýsa stjórnir Fræðslusjóðs og FA um stöðu mála með reglulegu millibili.
- Greina betur menntunarþarfir hjá þeim hluta markhóps FA sem ber sig ekki eftir námi og á sér ekki öflugna málsvara eins og stéttarfélag eða önnur hagsmunasamtök eftir því sem tæk eru á.
- Fylgjast með upplýsingum úr tilraunaverkefnum átaksins *Nám er vinnandi vegur* og miðla áfram.

Umsjón: Friðrik Hjörleifsson.

Áætluð stöðugildi: 1,0

4. Öflun upplýsinga um markhóp

Þjónustusamningur, 1. gr., 4. tl.: Afla upplýsinga um markhópinn, sbr. a) – e) liði 2. gr. og a) lið 3. gr. laga nr. 27/2010 um framhaldsfræðslu, og menntunarpárfir hans.

Staðan: Frá upphafi starfsemi Fræðslumiðstöðvar atvinnulífsins hefur verið fylgst með og leitað eftir upplýsingum um markhópa FA. Upplýsingar frá Hagstofu Íslands, Cedefop, Vinnumálastofnun o.fl. hafa verið greindar með tilliti til stærðar markhópsins og hvernig hann skiptist á svæði símenntunarmiðstöðva m.a. vegna úthlutunar framlaga til fræðsluaðila. Á haustmánuðum 2012 fékk FA aðgang að gagnasafni Hagstofu Íslands úr vinnumarkaðsrannsóknnum. Leitað hefur verið uppfærslu á því gagnasafni.

Markmið: Afla upplýsinga um markhóp FA og greina hvaða úrræða er þörf í samstarfi við fræðsluaðila og hagsmunaaðila. Fylgjast með opinberum upplýsingum um markhópinn hérlandis og erlendis m.a. til að sjá hvernig við stöndum í samanburði við aðrar þjóðir.

Á árinu 2015 verður lögð áhersla á/innið að eftirtöldum verkefnum:

- Fylgjast með, túlka og vinna úr tölulegum gögnum frá innlendum aðilum, svo sem Hagstofunni, VMST o.fl.
- Fylgjast með og túlka upplýsingar frá erlendum aðilum, svo sem OECD, Cedefop o.fl.
- Vinna úr vinnumarkaðskönnun Hagstofu Íslands eftir því sem tæk eru á, fáist uppfærsla á gagnagrunninum.
- Koma á framfæri upplýsingum um markhópinn á vefsíðu FA.
- Fylgjast með íslenskum könnunum sem snúa að markhópi og þörfum hans.
- Vinna með upplýsingar úr tilraunaverkefnum átaksins Nám er vinnandi vegur eftir því sem kostur er á.

Umsjón: Fjóla María Lárusdóttir.

Áætluð stöðugildi: 0,5

5. Skilgreining á menntunarþörfum markhóps

Þjónustusamningur, 1. gr. 5. tl.: Skilgreina menntunarþarfir hópsins í samstarfi við atvinnulíf og fræðsluaðila og byggja upp framboð á lengra og styttra námi til að mæta þeim þörfum.

Þessi liður þjónustusamningsins hefur verið túlkaður þannig að bæði sé átt við HVORT tilteknir hópar innan markhópsins þurfi þjálfun og síðan HVERNIG þjálfun þurfi að bjóða (bæði hvað varðar innihald og skipulag). Það er því mikil tenging og skörun við lið 1.1 í þjónustusamningi sem fjallar um námsskrár og námslýsingar.

Staðan: Á síðasta ári náðist mikill árangur í þá veru að koma nýrri aðferð við hæfnigreiningar í fastar skorður. Lokið var við að skrásetja og lýsa aðferðinni bæði í kynningarefni og í ítarlegri handbók fyrir umsjónarmenn greininga. Með þessu skrefi er mögulegt að bjóða samstarfsaðilum aðgang að gögnum til hæfnigreininga og stuðning við framkvæmdina.

Markmið: Að koma aðferð við hæfnigreiningar í notkun hjá samstarfsaðilum og safna fleiri starfaprófilum í hæfnigrunn FA. Halda áfram að þróa og betrubæta bæði aðferðina, gögn og stuðningsefni. Aðlaga aðferðina og efni að kröfum námsskrárgrunns mennta- og menningarmálaráðuneytisins í framhaldsfræðslu.

Á árinu 2015 verður lögð áhersla á/innið að eftirtöldum verkefnum:

- Kynna greiningaraðferðina fyrir samstarfsaðilum. Bæði þann möguleika að FA vinni greiningar og að samstarfsaðilar geti gert það sjálfir.
- Þjálfa umsjónarmenn greininga og veita ráðgjöf og aðstoð til þeirra sem nota greiningartæki og aðferðafræði FA.
- Sinna beiðnum um greiningarverkefni sem berast, eins og kostur er.
- Setja nýja starfaprófila, sem verða til við greiningar, inn í hæfnigrunn FA.
- Endurskoða hæfnipáttalýsingar eftir þörfum m.t.t. orðalags og þrepaskiptingar.
- Viðhalda handbók og öðrum upplýsingum sem snúa að greiningum.
- Þróa greiningaraðferðina áfram og m.a. skoða möguleika á rafrænum aðferðum.
- Fylgja eftir ritun og notkun námsskráa með það í huga að meta hvernig niðurstöður hæfnigreininga nýtast við námshönnun og námsskrárritun.
- Efla þekkingu á greiningaraðferðum og nýtingu starfaprófila við námsskrárgerð.

Umsjón: Guðmunda Kristinsdóttir.

Áætluð stöðugildi: 1,4

6. Þróun aðferða í framhaldsfræðslu

Þjónustusamningur, 1. gr. 6. tl.: Þróa aðferðir í framhaldsfræðslu í samvinnu við fræðsluaðila og miðla innlendum sem erlendum nýjungum til fagfólks.

Staðan: Kennslufræðimiðstöð sinnir ofangreindum hluta þjónustusamningsins með námskeiðahaldi, ráðgjöf og ýmsum öðrum leiðum. Markhópur Kennslufræðimiðstöðvar FA er fræðslustarfsmenn sem sinna framhaldsfræðslu í fræðslu- og símenntunarmiðstöðvum, fyrirtækjum og framhaldsskólum. Hönnuð hafa verið 20 mismunandi kennslufræðinámskeið (Stiklur) í 5 klukkustunda (7 kennslustunda) einingum sem setja má saman á mismunandi hátt eftir þörfum (sjá www.frae.is/stiklur). Þau eru í stöðugri þróun í takt við breytta tíma. Einnig er veitt kennslufræðileg ráðgjöf í tengslum við Stiklunámskeið. Hjá Kennslufræðimiðstöð hefur einnig verið byggt upp gagnasafn, bæði hefðbundið með yfir 600 bókum og einnig rafrænt safn skjala sem vistað er á bóka- og gagnasafni á innri vef FA. Þar að auki hafa bæði verið hönnuð ýmis námsgögn með Stiklum og safnað saman, svo sem glærur, mynd- og hljóðefni.

Markmið: Efla framhaldsfræðslu og gæði hennar með því að kynna og veita ráðgjöf um árangursríkar leiðir og nýjar áherslur í kennslufræðum fullorðinna og með þjálfun fagfólks hjá samstarfsaðilum og öðrum sem sinna framhaldsfræðslu.

Á árinu 2015 verður lögð áhersla á/innið að eftirtöldum verkefnum:

- Að halda Stiklunámskeið í samræmi við beiðnir.
- Að veita ráðgjöf í kennslufræði eftir því sem óskað er eftir.
- Að þróa stöðugt áfram þau Stiklunámskeið sem eru í boði í samræmi við kröfur, þarfir og framtíðarsýn.
  - Með þátttöku í evrópska samstarfsverkefninu RETRAIN sem miðar að því að hanna nám fyrir leiðbeinendur í verslunum sem fara með verklega kennslu. Í því skyni hafa Stiklunámskeið verið aðlöguð að kennslufræðum starfsfræðslu/verkþjálfunar í verslunum. Verkefninu lýkur á árinu 2015.
  - Með framkvæmd könnunar meðal samstarfsaðila um áherslur í kennslufræði og símenntun leiðbeinenda í fullorðins- og framhaldsfræðslu.
- Vinna að því að efla umræðu um fullorðinsfræðslu á samfélagsmiðlum með þátttöku í Nordplus verkefninu *Open badges for adult educators*.
- Að safna efni og hugmyndum um úrræði til að efla grunnleikni (basic skills) hjá markhópi FA, m.a. með þátttöku í evrópsku tengslaneti um grunnleikni (EBSN, European Basic Skills Network).

Umsjón: Guðfinna Harðardóttir.

Áætluð stöðugildi: 0,8

7. Raunfærnimat

Þjónustusamningur, 1. gr., 7. tl.: Tryggja þróun og útbreiðslu raunfærnimats, fylgjast með framkvæmd þess og veita starfandi fagfólki þjálfun og endurgjöf.

Staðan: Aðferðafræði við raunfærnimat sem mótuð var af Fræðslumiðstöð atvinnulífsins í samráði við hagsmunaaðila og gerð tillaga um til mennta- og menningarmálaráðuneytisins hefur fest sig í sessi. Sú aðferðafræði er nú orðin hluti af reglugerð nr. 1163/2011 um framhaldsfræðslu.

Raunfærnimat er í framkvæmd eða hefur verið framkvæmt á móti 46 námskrám eða störfum auk þess sem unnið er að þróun fleiri verkefna. Á árunum 2007-13 hafa 2.172 einstaklingar lokið raunfærnimati á vegum FA.

Markmið: Tryggja gæði og að aðferðafræðinni sé fylgt í þeim starfsgreinum þar sem raunfærnimat er framkvæmt, leggja mat á skil og árangur af þeim verkefnum. Áhersla er lögð á gæðamál, að tryggja aðkomu hagsmunaaðila og á réttindi þess sem fer í raunfærnimat.

Taka þátt í innlendu og erlendu samstarfi um raunfærnimat, fylgjast með þróun þess erlendis og miðla inn í starfsemi FA og samstarfsaðila.

Á árinu 2015 verður lögð áhersla á/unnið að eftirtöldum verkefnum:

- Veita ráðgjöf til samstarfsaðila um framkvæmd raunfærnimats með áherslu á gæði og samstarf við hagsmunaaðila.
- Leggja mat á árangur og aðferðafræði raunfærnimatsverkefna sem er stýrt af samstarfsaðilum FA og bregðast við ef þörf er á.
- Þróun framhalds á raunfærnimati á móti störfum þ.m.t. skipulag ferðar til Svíþjóðar með hagsmunaaðilum úr atvinnulífi – Erasmus styrkur.
- Gátlistum og þróun efnis um raunfærnimat á vefnum Næsta skref. (tenging við IPA)
- Vinnu að gæðavottun raunfærnimats. (Tengist IPA)
- Leggja mat á heildarárangur raunfærnimatsverkefna sem stýrt er af samstarfsaðilum FA.
- Ráðgjöf til Fræðslusjóðs og framkvæmdaaðila vegna umsókna, úthlutana og úthlutunarreglna.
- Miðla áherslum, aðferðum og aðferðafræði sem reynast vel í IPA verkefninu „Þróun raunfærnimats til að efla starfshæfni fólks með litla formlega menntun“ inn í framkvæmd raunfærnimats utan þess verkefnis og til samstarfsaðila.
- Meta hvort breytingar á Evrópskum leiðbeiningum um framkvæmd raunfærnimats hafa áhrif á framkvæmd hér á landi. Miðla upplýsingum um þær breytingar sem verða.
- Taka þátt í erlendu samstarfi.
  - Fylgjast með og taka þátt þróun raunfærnimats erlendis og miðla inn í starfsemi FA og samstarfsaðila.
  - Þátttaka í Nordplus verkefni um kröfur til matsaðila, ráðgjafa og verkefnastjóra í raunfærnimati.
  - Þátttaka í Kompetens verkefni NVL þar sem greindar eru hindranir í að meta starfsreynslu í skólakerfinu.

Óvissuþættir

- IPA verkefni. Áætlanir vegna þess eru óljósar á þessum tímapunkti, en þeim er lýst í samningi um verkefnið. Komi til aukið fjármagn í IPA verkefnið verður endurgerð starfsáætlun fyrir 2015.

Umsjón: Haukur Harðarson.

Áætluð stöðugildi: 1,1

8. Náms- og starfsráðgjöf

Þjónustusamningur, 1. gr., 8. tl.: Hafa umsjón með þróun náms- og starfsráðgjafar fyrir markhópin, sbr. 4. tölulið þessarar greinar, í samstarfi við fræðsluaðila og sérfræðinga hér á landi sem og erlendis og miðla þekkingu á því sviði til fagfólks.

Staðan: Náms- og starfsráðgjöf hjá fræðslu- og símenntunarmiðstöðvum er nú framkvæmd hjá 13 aðilum. Samtals sinna nú verkefnum 26 - 28 ráðgjafar um land allt, í mismiklu starfshlutfalli. Þeir eru með kynningarfundum á vinnustöðum, einstaklingsviðtöl, hópráðgjöf, taka þátt í virkniáðgerðum fyrir atvinnulausa, verkefnum í raunfærnimati og þróun aðferðafræði í samstarfi við FA.

Markmið: Efla sérfræðiþekkingu í náms- og starfsráðgjöf innan framhaldsfræðslunnar með því að halda utan um samstarf ráðgjafa um allt land ásamt því að leita leiða til að efla gæði þjónustunnar í gegnum þróun aðferðafræði og endurgjöf frá notendum þjónustunnar.

Á árinu 2015 verður lögð áhersla á/innið að eftirtöldum verkefnum:

- Undirbúa, þarfagreina og halda 2-3 fræðslufundi með ráðgjöfum á árinu 2015.
- Afla upplýsinga um þarfir markhópsins hjá náms- og starfsráðgjöfum og miðla inn í starfsemi FA.
- Vinna að samræmingu á vinnubrögðum meðal náms- og starfsráðgjafa, við skráningu og eftirfylgni við nemendur framhaldsfræðslunnar sem hverfa brott frá námi, á grundvelli upplýsinga um ástæður brotthvarfs og óljósri skráningu í Myschool.
- Styðja og fylgjast með tilraunaverkefnum átaksins Nám er vinnandi vegur (Menntun núna) og miðla inn í starfið.
- Skilgreina og vinna að úrbótum í ráðgjöfinni á grundvelli úttekta á framhaldsfræðslunni.
- Endurskoða þjónustukönnun vegna ráðgjafarinnar (á grundvelli könnunar frá Capacent) vegna ársins 2015.
- Vinna að EQM gæðavottun í ráðgjöfinni.
- Kynna ráðgjöfum atvinnulífið og áherslur þess.
- Vinna að vefnum Næsta skref eftir því sem hægt er (Tengist IPA).
- Samstarf við Náms- og starfsráðgjöf Félags- og mannvísindadeildar Háskóla Íslands um miðlun upplýsinga í náminu og aðkomu að vettvangsnámi nema.
- Erlent samstarf vegna þróunar ráðgjafar.
  - Vinna í NVL netum.
  - GuidinVal. Verkefnið snýst um að kortleggja ráðgjöf í raunfærnimati á Norðurlöndum og gera SWOT greiningu á grundvelli niðurstaðna og skýrslu í lokin sem byggð er á niðurstöðum greiningarinnar.
  - Worklife guidance. Samstarfsverkefni 5 landa sem fjallar um að tengja saman aðferðir sem notaðar eru við ráðgjöf á vinnustað; til að greina fræðsluþarfir starfsmanna á vinnustöðum; raunfærnimat og mannauðsstjórnun.

Óvissuþættir

- IPA verkefni. Áætlanir vegna þess eru óljósar á þessum tímapunkti, en þeim er lýst í samningi um verkefnið. Komi til aukið fjármagn í IPA verkefnið verður endurgerð starfsáætlun fyrir 2015.

Umsjón: Arnheiður Gígja Guðmundsdóttir.

Áætluð stöðugildi: 1,0

9. Gæði fræðslustarfs og ráðgjafar hjá vottuðum fræðsluaðilum

Þjónustusamningur, 1. gr. 9. tl.: Efla gæði fræðslustarfs og ráðgjafar hjá viðurkenndum fræðsluaðilum með þróun gæðaviðmiða í samráði við ráðuneytið.

Staðan: Frá upphafi hefur verið unnið að því að efla gæði hjá fræðsluaðilum með námskeiðahaldi fyrir leiðbeinendur og með þróun gæðaviðmiða, sem unnin voru í samstarfi og samráði við samstarfsaðila. Fræðsluaðilar hafa haft aðgang að þessum gæðaviðmiðum frá 2006. Jafnframt hefur verið unnið að mótun kerfis til viðurkenningar fræðsluaðila í evrópsku samstarfi undir heitinu EQM. Í október 2014 höfðu sextán fræðsluaðilar hér á landi hlotið vottun skv. evrópska gæðamerkinu EQM.

Markmið: Efla gæði fræðslustarfs og ráðgjafar í fullorðinsfræðslu. Þróa áfram EQM gæðakerfið þannig að það standist kröfur um gæðakerfi í fullorðinsfræðslu og nái yfir fleiri þætti í starfsemi fræðsluaðila en kennslu. Sérstök áhersla verður lögð á kynningu á EQM gæðakerfinu á árinu.

Á árinu 2015 verður lögð áhersla á/unnið að eftirtöldum verkefnum:

- Hafa umsjón með umsýslu gæðavottunar fræðsluaðila hér á landi og birta upplýsingar á heimasíðu FA.
- Vinna að því að EQM verði evrópskt gæðakerfi með þátttöku í Nordplus verkefninu *Quality assurance within adult education* sem miðar að því að endurskoða EQM gæðaviðmið og gæðaúttekt og þróa námskeið fyrir gæðastjóra og úttektaraðila.
- Áframhaldandi þróun EQM gæðaviðmiða og vottunarferlis í náms- og starfsráðgjöf og raunfærnimati.
- Kynna EQM fyrir aðilum sem veita fræðslu og starfsmenntasjóðum hér á landi.
- Fjölga EQM vottuðum fræðsluaðilum.
- Taka þátt í erlendu og innlendu samstarfi um aukin gæði í framhaldsfræðslu.

Umsjón: Guðfinna Harðardóttir.

Áætluð stöðugildi: 0,4

10. Nemendabókhald

Þjónustusamningur, 1. gr., 10. tl.: Þróa og viðhalda nemendabókhaldi í samstarfi við fræðsluaðila og mennta- og menningarmálaráðuneyti þar sem taka skal mið af mati á óformlegu námi og raunfærni, sbr. 2. og 3. mgr. 13. gr. laga nr. 27/2010 um framhaldsfræðslu.

Staðan: Námsnetið er nú í notkun hjá öllum samstarfsaðilum FA. Námsnetið er stöðugt í aðlögun að starfi framhaldsfræðslu.

Markmið: Aðlaga og þróa kerfið á grundvelli framhaldsfræðslu og veita einstaklingum upplýsingar um námsferil sinn. Stefnt er að því að nýr þjónustusamningur verði gerður um notkun kerfisins á milli FA og Stúdíu annars vegar og á milli Stúdíu og símenntunarmiðstöðva hins vegar. Jafnframt verður skoðað hvort annað kerfi henti betur til þessa utanumhalds á grundvelli niðurstöðu úttektar á framhaldsfræðslu.

Á árinu 2015 verður lögð áhersla á/unnið að eftirtöldum verkefnum:

- Aðlaga og þróa þjónustu vegna kerfisins í samræmi við nýjan þjónustusamning við Stúdíu.
- Aðlaga og þróa Nemendabókhaldið eftir því sem starfsemin þróast.
- Skoða mögulega tengingu við Innu hvað varðar skráningu á raunfærnimati.
- Skoða mögulega notkun á Innu til skráningar á gögnum í nemendabókhald vegna kennslu vottaðra námsleiða og náms- og starfsráðgjafar.

Umsjón: Friðrik Hjörleifsson.

Áætluð stöðugildi: 0,4

11. Miðlun upplýsinga um það starf sem fer fram á vettvangi framhaldsfræðslu

Þjónustusamningur, 1. gr. 11. tl.: Miðla upplýsingum um það starf sem fer fram á vettvangi framhaldsfræðslu, bæði hér á landi og erlendis, í þeim tilgangi að auka þekkingu og efla skilning á málaflokknum.

Staðan: Frá upphafi FA hefur miðlun upplýsinga um starfsemina verið liður í starfinu. Helstu kynningarviðburðir eru útgáfa ársritsins Gáttar og ársfundur FA. Gátt hefur verið gefin út árlega frá 2004 og því verður útgáfan 2015 sú tólfta. Vefur FA er mikilvægur þáttur í miðlun upplýsinga, nýr vefur fór í loftið í lok árs 2014. Unnið hefur verið að hönnun á samræmdu útliti á kynningum símenntunarmiðstöðvanna á framhaldsfræðslu.

Markmið: Halda áfram kynningarstarfi á sambærilegan hátt og verið hefur og vinna að bættri markaðssetningu framhaldsfræðslunnar á grundvelli niðurstaðna í úttekt á framhaldsfræðslunni.

Á árinu 2015 verður lögð áhersla á/unnið að eftirtöldum verkefnum:

- Gefa út Gátt, ársrit um framhaldsfræðslu.
- Halda ársfund FA að hausti.
- Viðhalda og þróa vef FA.
- Útgáfa bæklinga til kynningar á námsleiðum FA.
- Endurprentun og útgáfa á námsskrám vegna námsleiða FA.
- Taka þátt í og halda ráðstefnur um framhaldsfræðslu.
- Miðla upplýsingum um FA hérlendis og erlendis m.a. með móttöku gesta.
- Efla kynningu á FA og framhaldsfræðslunni í heild sinni til almennings og markhópa í samstarfi við fræðslu- og símenntunarmiðstöðvar.
- Skoða möguleika á samstarfi við fræðslu- og starfsmenntasjóði um kynningarmál.

Umsjón: Sigrún Kristín Magnúsdóttir og Friðrik Hjörleifsson

Áætluð stöðugildi: 1,0

12. Námsefnisgerð

Þjónustusamningur, 1. gr., 12. tl.: Stuðla að aukinni námsefnisgerð fyrir framhaldsfræðslu og gefa höfundum og útgefendum á því sviði fagleg ráð.

Staðan: Í viðauka við þjónustusamning sem undirritaður var 23. september árið 2008 kom fyrst inn grein um námsefnisgerð. Markmiðið var að hefja námsefnisgerð á grundvelli námskráa FA og auglýsa styrki til námsefnisgerðar. Áherslu skyldi leggja á svið þar sem mest þörf var talin vera fyrir nýtt námsefni skv. samráði FA og fræðsluaðila, sem og miðlun námsefnis sem þegar er til fyrir fullorðna. Byggja átti upp vefsvæði í samvinnu FA og menntamálaráðuneytis með upplýsingum um fyrirliggjandi efni. Eftir efnahagshrunið var ákveðið að fresta þessum lið samningsins og fjármagn til hans var skorið niður í kjölfarið.

Þessi liður starfseminnar er enn í biðstöðu.

Markmið: Að sæta lagi og hefja námsefnisgerð með námsskrám FA við þau tækifæri sem gefast vegna fjármögnunar utan þjónustusamnings, ásamt því að vinna að framgangi máls eftir því sem fjármagn leyfir hverju sinni.

Á árinu 2015 verður lögð áhersla á/innið að eftirtöldum verkefnum eftir því sem mögulegt er:

- Fylgjast með nýjum forritum, tækni og tækjum sem ætluð eru til námsefnisgerðar.
- Veita kennslufræðilega ráðgjöf til þeirra sem hefja námsefnisgerð á grundvelli námsskráa í framhaldsfræðslu.
- (Fara yfir gögn sem orðið hafa til vegna styrkveitinga Starfsmenntaráðs og veita aðgang að þeim - **verði til fjármagn í verkefnið.**)

Umsjón: Guðfinna Harðardóttir.

Áætluð stöðugildi: 0,1

13. Nýir hópar í framhaldsfræðslu

Þjónustusamningur, 1. gr. 13 tl.: Undirbúa aðkomu nýrra hópa að framhaldsfræðslu og nýta samlegðaráhrif í starfi FA.

Staðan: Lögin um framhaldsfræðslu eru rammalöggjöf. Markmið laganna er að ná til sem flestra þeirra, sem ekki hafa lokið námi frá framhaldsskóla. FA hefur gott aðgengi að þeim hluta hópsins, sem er á vinnumarkaði eða tímabundið utan hans. Þar sem atvinnuþátttaka á Íslandi er mjög mikil er um að ræða litla hópa, sem standa utan vinnumarkaðar. Líkur benda til að helst sé um að ræða þá sem eru fatlaðir, aldraðir, öryrkjar, innflytjendur, þeir sem þiggja bætur frá félagslega kerfinu og atvinnurekendur sem standa utan hagsmunasamtaka. Á s.l. tveimur árum hefur verið lögð talsverð vinna í að auka samstarf við Fjölmennt og voru uppi hugmyndir um formlegra samstarf, sem Fjölmennt setti í bið á árinu 2013. Í þeirri vinnu kom í ljós að stór hluti markhóps Fjölmenntar er á vinnumarkaði. Málið hefur ekki verið tekið upp.

Markmið: Að nýta samlegðaráhrif í starfi FA til hagsbóta fyrir hópa sem standa utan vinnumarkaðar og þjónustu fyrir atvinnuleitendur.

Á árinu 2015 verður lögð áhersla á/unnið að eftirtöldum verkefnum:

- Að efla samstarf við Fjölmennt.
- Vinna að námsskrá fyrir unga atvinnuleitendur í samstarfi við MSS. Námsskráin ber heitið Fjörefni / Stökkpallur hefur verið kennt á Suðurnesjum fyrir unga atvinnuleitendur og er reynslan af námskeiðinu mjög góð.
- Kanna áhuga á samstarfi vegna menntunar fanga á grundvelli ráðstefnu um menntun fanga á síðasta ári.

Umsjón: Ingibjörg Elsa Guðmundsdóttir.

Áætluð stöðugildi: 0,1

14. Annað

Þjónustusamningur, 1. gr. 14. tl.: Annast önnur verkefni á vettvangi framhaldsfræðslu sem mennta- og menningarmálaráðuneyti kann að fela FA.

a. NVL

Staðan: Mennta- og menningarmálaráðuneytið fól Fræðslumiðstöð atvinnulífsins (FA) að vista NVL, Norrænt tengslanet um nám fullorðinna á Íslandi. Samningur um verkefnið gildir til 31. desember 2016 en FA hefur verið umsjónaraðili fyrir hönd Íslands frá árinu 2005.

NVL er starfrækt á vegum Norrænu ráðherranefndarinnar og er norrænn vettvangur fullorðinsfræðslu þar sem athygli er beint að nýsköpun, miðlun og árangri. NVL hvetur til samræðu á milli aðstandenda ólíkra tengslaneta, kemur á nýjum netum og eflir framlag þeirra til norræns samstarfs. Höfuðstöðvar verkefnisins eru hjá VOX, norsku fullorðinsfræðslustofnuninni og framkvæmdastjóri þess er Antra Carlsen. Fulltrúi Íslands er Sigrún Kristín Magnúsdóttir, sérfræðingur hjá FA.

Markmið: Vinna að þeim markmiðum sem embættismannanefnd Norrænu ráðherranefndarinnar um menntun og rannsóknir samþykkir og í samræmi við verkáætlanir NVL.

Á árinu 2015 verður lögð áhersla á/innið að eftirtöldum verkefnum:

- Vinna á grundvelli samnings um NVL undir stjórn norræns framkvæmdastjóra og samkvæmt starfs- og fjárhagsáætlunum fyrir starfsemi NVL á Íslandi.
- Vinna að nýju verkefni: „Færniþróun í atvinnulífinu“, sem er nýtt tengslanet. Í tengslanetinu eru fulltrúar fræðsluaðila, launþega og atvinnurekendasamtaka á Norðurlöndunum. Markmiðið er að varpa ljósi á hindranir fyrir þróun hæfni í atvinnulífinu og efla og auka skilvirkni og samspil formlegrar menntunar og náms sem fram fer á vinnumarkaði.
- Miðlun upplýsinga um þróun á sviði fullorðinsfræðslu.
- Undirbúningi og framkvæmd innlendra viðburða í samstarfi NVL og FA og annarra aðila á Íslandi sem koma að fræðslu fullorðinna.

Umsjón: Sigrún Kristín Magnúsdóttir.

Áætluð stöðugildi: 0,7

b. GOAL verkefnið.

Staðan: Óskað var eftir því að FA tæki að sér þátttöku í verkefni undir stefnumótunarhluta Erasmus plús, sem er ætlaður opinberum aðilum. Samþykki mennta- og menningarmálaráðuneytisins þurfti til að FA gæti tekið þátt í umsókn um styrk. Svar um styrkveitingu berst fyrir áramót og þá liggur fyrir hvort unnið verður að verkefninu.

Markmið: Verkefnið fjallar um að færa náms- og starfsráðgjöf nær jaðar hópum (t.d. félagslega kerfið, útlendingar) og efla samstarf við tengda hagsmunaaðila.

Frekari áætlun um verkefnið verður ekki gerð nema styrkur fáiist.

Umsjón: Fjóla María Lárusdóttir.

Áætlað stöðugildi: 0

c. IPA verkefnið

IPA verkefni: Þróun raunfærnimats til að efla starfshæfni fullorðinna með litla formlega menntun

Staðan: FA fékk verkefnastyrk frá ESB (Instrument for Pre-Accession Assistance - IPA) í tengslum við aðildarumsókn. Verkefnalýsingin var unnin í samráði við mennta- og menningarmálaráðuneytið, velferðaráðuneytið og aðila vinnumarkaðarins ásamt fjármálaráðuneyti og Sérfræðisetri í ævilangri náms- og starfsráðgjöf. Fræðslusjóður tryggir verkefninu það mótframlag sem Evrópusambandið fer fram á. Verkefnið hófst formlega 1. september 2012 og er til þriggja ára. Samningnum var sagt upp í febrúar s.l. með tveggja mánaða fresti. Síðan hafa verið uppi deilur um lögmæti uppsagnarinnar. Nú í árslok mun umboðsmaður Evrópusambandsins kveða upp úrskurð vegna kvörtunar FA á samningsrofi. Í framhaldi af því kemur í ljós hvort samið verður eða málsókn hafin.

Markmið: Markmið verkefnisins er að auka starfshæfni fólks á vinnumarkaði sem ekki hefur lokið námi á framhaldsskólastigi. Þessu markmiði verður náð með því að auka skilvirkni framhaldsfræðslunnar með áframhaldandi þróun raunfærnimats og gagnagrunns um störf og nám. Starfsemi FA hefur beinst að þessum hópi, sem jafnframt er markhópur Fræðslusjóðs. Verkefnið fellur að markmiðum þjónustusamnings FA við mennta- og menningarmálaráðuneytið, en er fjármagnað sérstaklega.

Á árinu 2015 verður lögð áhersla á/unnið að eftirtöldum verkefnum:

Áætlunin verður endurskoðuð ef styrkveiting kemur frá ESB á árinu. Í samninginum er nákvæm áætlun sem þarf þá að skipta niður á þann tíma sem við höfum til að ljúka verkefninu. Ef við fáum ekki framlengingu á samningi, þá á að ljúka verkefninu á næsta ári.

- Kynna verkefnið fyrir hagsmunaaðilum og samstarfaðilum í verkefninu.
- Kynna skýrslu um framtíðarfærni fyrir hagsmunaaðilum.
- Fylgja eftir þeim raunfærnimatsverkefnum sem fóru af stað og draga saman lærdóm af þeim.
- Vinna að afmörkuðum þáttum vefgáttar eftir því sem hægt er.

Umsjón: Fjóla María Lárusdóttir og Ingibjörg Elsa Guðmundsdóttir

Áætluð stöðugildi: 0,4